

DECYZJA RADY

z dnia 20 stycznia 2009 r.

w sprawie udzielenia Łotwie średnioterminowej pomocy finansowej Wspólnoty

(2009/290/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 332/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. ustanawiające instrument średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym (KEF),

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją 2009/289/WE⁽²⁾ Rada zdecydowała się udzielić Łotwie wzajemnej pomocy.
- (2) W sytuacji bardzo dużego zapotrzebowania na finansowanie ze źródeł zewnętrznych łotewski rynek kapitałowy i rynek finansowy znalazły się ostatnio pod presją w następstwie ogólnego pogorszenia nastrojów na rynku oraz w związku z coraz większymi obawami co do stanu łotewskiej gospodarki w obliczu znacznych zaburzeń równowagi, objawiających się dużym deficytem bilansu płatniczego, a także wobec pogorszenia się stanu finansów publicznych oraz wysokiej inflacji kosztowej i cenowej. W łotewskim sektorze bankowym występują poważne problemy z płynnością i zaufaniem. Rezerwy walutowe zmalały w następstwie interwencji banku centralnego mającej na celu utrzymanie powiązania waluty łotewskiej z euro przy dotychczasowym kursie wymiany.
- (3) Szacuje się, że potrzeby Łotwy w zakresie finansowania zewnętrznego w okresie do pierwszego kwartału 2011 r. wyniosą 7,5 mld EUR.
- (4) Uzasadnione jest udzielenie Łotwie wsparcia wspólnotowego do wysokości 3,1 mld EUR w ramach instrumentu średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich, który został ustanowiony

rozporządzeniem (WE) nr 332/2002. Pomocy tej należy udzielić w powiązaniu z pożyczką Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) w wysokości 1,5 mld SDR (1 200 % udziału Łotwy w kapitale zakładowym MFW, ok. 1,7 mld EUR) na podstawie promesy kredytowej MFW, która została zatwierdzona w dniu 23 grudnia 2008 r. Kraje skandynawskie (Szwecja, Dania, Finlandia, Estonia i Norwegia) wniosą łącznie 1,9 mld EUR, Bank Światowy – 0,4 mld EUR, a Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Republika Czeska i Polska – łącznie 0,4 mld EUR, w następstwie czego całkowita kwota pomocy w okresie do pierwszego kwartału 2011 r. wyniesie 7,5 mld EUR.

- (5) Pomoc wspólnotowa powinna być zarządzana przez Komisję. Szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej, uzgodnione z władzami Łotwy po konsultacji z KEF, powinny zostać zapisane w protokole ustaleń. Warunki te powinny obejmować między innymi środki mające na celu powstrzymanie bezpośredniej presji na płynność, przywrócenie długookresowej stabilności poprzez wzmocnienie sektora bankowego, skorygowanie nierównowagi fiskalnej oraz przyjęcie krajowych środków politycznych na rzecz poprawy konkurencyjności. Środki te powinny obejmować natychmiastową i trwałą konsolidację fiskalną, kompleksową strategię uzdrowienia sytuacji w sektorze bankowym, wzmocnienie kompetencji organów regulacyjnych w zakresie zarządzania kryzysowego, kompleksowe reformy strukturalne oraz inne istotne środki. Szczegółowe warunki finansowe powinny zostać określone przez Komisję w umowie pożyczki.
- (6) Pomoc powinna zostać udzielona w celu powstrzymania bezpośredniej presji na płynność, pod warunkiem realizacji polityki mającej na celu przywrócenie długookresowej stabilności poprzez wzmocnienie sektora bankowego, skorygowanie nierównowagi fiskalnej oraz przyjęcie krajowych środków politycznych na rzecz poprawy konkurencyjności, przy utrzymaniu kursu wymiany w wąskim korytarzu wahań, z kursem centralnym na obecnej wysokości,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Wspólnota udziela Łotwie średnioterminowej pożyczki do maksymalnej wysokości 3,1 mld EUR, przy czym średni okres wymagalności pożyczki wynosi nie dłużej niż siedem lat.
2. Pomoc finansowa Wspólnoty udostępniona będzie przez okres trzech lat, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie niniejszej decyzji.

(¹) Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 1.

(²) Zob. s. 37 niniejszego Dziennika Urzędowego.

Artykuł 2

1. Pomocą zarządza Komisja, w sposób zgodny ze zobowiązaniami Łotwy i zaleceniami Rady. Warunki te zostaną określone w protokole ustaleń. Szczegółowe warunki finansowe są określane przez Komisję w umowie pożyczki.

2. Komisja we współpracy z KEF weryfikuje w regularnych odstępach czasu, czy związane z pomocą finansową warunki dotyczące polityki gospodarczej zostały spełnione. Komisja informuje KEF o ewentualnym refinansowaniu pożyczek lub zmianie warunków finansowych.

3. Łotwa jest gotowa do przyjęcia i wprowadzenia w życie dodatkowych środków konsolidacyjnych mających na celu stabilizację gospodarki, w przypadku gdyby takie środki okazały się niezbędne w okresie objętym pomocą. Władze Łotwy konsultują wcześniej z Komisją ewentualne przyjęcie takich dodatkowych środków.

Artykuł 3

1. Pomoc finansowa Wspólnoty zostanie przekazana Łotwie przez Komisję w nie więcej niż sześciu transzach, których wysokość zostanie określona w protokole ustaleń.

2. Warunkiem uruchomienia pierwszej transzy jest wejście w życie umowy pożyczki i protokołu ustaleń.

3. Jeżeli będzie to wymagane w celu finansowania pożyczki, dozwolone jest ostrożne dokonywanie transakcji swapów procentowych z partnerami posiadającymi najwyższą wiarygodność kredytową.

4. Komisja podejmuje decyzję o uruchomieniu kolejnych transz po uzyskaniu opinii KEF.

5. Wypłata każdej następnej transzy jest uzależniona od zadowalających wyników realizacji nowego programu gospodarczego rządu łotewskiego (Programu stabilizacji gospodarczej i ożywienia wzrostu), zawartego w programie konwergencji, oraz – w szczególności – od spełnienia szczegółowych warunków dotyczących polityki gospodarczej, które zostały określone w protokole ustaleń. Należą do nich między innymi:

a) przyjęcie przejrzyste zdefiniowanego, średniookresowego programu polityki fiskalnej, mającego na celu obniżenie do 2011 r. ogólnego deficytu państwa do poziomu nieprzekraczającego określonej w Traktacie wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB;

b) wykonanie budżetu na rok 2009 w sposób zgodny ze zmianami wprowadzonymi budżetem dodatkowym przyjętym w dniu 12 grudnia 2008 r. (oraz ze szczegółowymi zmianami, których wprowadzenie przewiduje się w pierwszym kwartale 2009 r.), przyjmując za cel osiągnięcie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych na poziomie nieprzekraczającym 5 % PKB;

c) obniżenie w 2009 r. średniego wynagrodzenia w sektorze publicznym w ujęciu nominalnym o co najmniej 15 % w stosunku do pierwotnego budżetu z dnia 14 listopada 2008 r. i o dalsze 2 % w latach 2010–2011;

d) zmniejszenie w 2009 r. zatrudnienia w sektorze publicznym i w podsektorze lokalnym o co najmniej 5 %;

e) wzmocnienie koncepcji i realizacji procedur budżetowych poprzez przyjęcie ram polityki budżetowej i ustawy o reformie budżetu;

f) wprowadzenie jasnego i przejrzystego systemu wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych bezpośrednio w administracji publicznej oraz utworzenie wspólnego systemu planowania zasobów ludzkich i zarządzania nimi dla instytucji administracji publicznej;

g) wprowadzenie mechanizmów mających na celu zapewnienie większej stabilności w sektorze bankowym w średniej i długiej perspektywie, w tym szerokiej gamy środków nadzorczych i ostrożnościowych oraz środków polityki monetarnej. Środki te powinny zapewnić ograniczenie wzrostu kredytów do zrównoważonego poziomu oraz nie dopuścić do nadmiernego uzależnienia od niezabezpieczonych, zagranicznych źródeł finansowania. W systemie bankowym należy przeprowadzić celowe kontrole, aby upewnić się, czy wszystkie banki są wypłacalne i czy posiadają wystarczający kapitał;

h) wprowadzenie odpowiednich środków odnośnie do restrukturyzacji zadłużenia w sektorze prywatnym. Należy wzmocnić odpowiednią podstawę prawną dla restrukturyzacji obecnego zadłużenia pod względem waluty i terminów spłaty. Za priorytet przyjąć należy także uproszczenie postępowania upadłościowego i szybkie wdrażanie planów naprawczych;

i) zapewnienie, aby pozostali akcjonariusze mniejszościowi banku Parex nie odnieśli korzyści w następstwie jego uratowania oraz podjęcia środków na rzecz stabilizacji finansowej poprzez jego pełną nacjonalizację;

- j) środki reform strukturalnych wspierane w ramach strategii lizbońskiej i realizowane w ramach krajowego programu reform Łotwy, w tym polityka na rzecz aktywności na rynku pracy oraz uczenia się przez całe życie, większe zaangażowanie podmiotów sektora prywatnego w działania badawczo-rozwojowe i innowacyjne, wspieranie eksportu oraz usuwanie przeszkód administracyjnych dla przedsiębiorstw;
- k) realizacja przedsięwzięć finansowanych ze środków UE na zaplanowanym poziomie, celem zwiększenia udziału sektora towarów i usług zbywalnych we wzroście gospodarczym;
- l) środki na rzecz poprawy dostępu do źródeł finansowania dla przedsiębiorstw i przedsiębiorców, których wnioski o środki z funduszy strukturalnych zostały zatwierdzone lub którzy mogą planować wystąpienie o środki z tych funduszy.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Łotewskiej.

Artykuł 5

Decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 stycznia 2009 r.

W imieniu Rady

M. KALOUSEK

Przewodniczący